

TRILETNI PROGRAM AKTIVNEGA DRŽAVLJANSTVA

Uvod

Aktivno državljanstvo je obvezni vsebinski sklop znotraj vzgojno izobraževalne ponudbe, ki temelji na interdisciplinarnosti in predpostavlja sodelovanje vseh predmetov.

Znotraj aktivnega državljanstva dijaki spoznavajo in razvijajo sposobnost za razumevanje kompleksnosti osebnega in družbenega življenja ter povezanosti in nasprotij med individualnim in družbenim, lokalnim in globalnim.

Dijaki pridobivajo in razvijajo znanja o pravicah, tako v individualni kot v kolektivni obliki, o integraciji, nasilju, ekonomskem in finančnem svetu, politiki, evropskih in mednarodnih organizacijah, etiki, medsebojnem spoštovanju, praktičnih vsakodnevnih izkušnjah in opravilih, varstvu pravic, okolju, aktualnosti itd., s poudarkom na kritičnem in sodelovalnem mišljenju.

To naj bi dijakom omogočilo, da spoznavajo sebe in druge ter družbo, v kateri živijo, da prisluhnejo svojim potrebam in potrebam drugega ter skupaj kritično premislijo svoja in družbena stališča, vrednote in načine ravnanj.

Cilji aktivnega državljanstva so torej razvijanje ekonomske in politične pismenosti, uvajanje kritičnega mišljenja in analitičnih spretnosti.

BIENIJ

Izbrane tematike za bienij:

Prometna vzgoja. Dijaki krepijo znanja in veščine za varno mobilnost, upoštevanje in spoštovanje drugih udeležencev v prometu, varno vključevanje v promet, upoštevanje pravil, varno vedenje v prometu v vlogi pešca, kolesarja ali sopotnika v vozilu. Usvojijo ustrezna stališča in spretnosti, krepijo odgovornost in strpnost do sebe in drugih.

Ozemlje kot bogastvo in zapuščina. Dijaki se seznanijo z odličnostjo območja, na katerem živijo, tudi z uporabo terenskih raziskav za odkrivanje posebnosti vsakega kraja in razumevanjem njegove morfološke, krajinske, zgodovinske in kulturne vrednosti. Vzporedno krepimo ozaveščenost o varstvu okolja ter zgodovinskem, kulturnem in umetniškem bogastvu njihovega lokalnega območja ter nacionalnega in evropskega prostora. Poleg teoretičnega poznavanja zgodovinskih značilnosti kraja bivanja oziroma študija, dijaki okolje spoznajo tudi preko vodenih obiskov.

Okolje v katerem živimo. Dijaki poglobijo poznavanje okolja, v katerem prebivajo oziroma se šolajo. Seznanijo se s kulturno-zgodovinskimi značilnostmi Gorice.

Trajnostni razvoj in okoljska vzgoja. Dijaki spoznajo pomen in nujnost aktiviranja vedenja, ki spodbuja trajnost, ter pridobivajo informacije o ukrepih, ki se na tem področju izvajajo na državni in svetovni ravni. Poglobijo se v metode trajnostnega ravnanja, ki jih lahko sami uporabljajo v skladu s splošnimi in občinskimi smernicami, ob upoštevanju pravila 3R (zmanjšanje, ponovna uporaba, recikliranje).

Samozaposlitev, ustanovitev lastnega podjetja. Cilj sklopa je prikazati priložnosti in prednosti samozaposlitve ter premostiti neke vrste "odpor", ki v Italiji spremlja koncept samozaposlitve in podjetništva z idealizacijo stalne zaposlitve v podrejenem delovnem razmerju.

Prav zaradi omenjenega predlagamo to enoto za razrede od 1. do 4. v prepričanju, da jih bo poznavanje te tematike spodbudilo tudi do drugačnega, bolj konstruktivnega odnosa do učenja. Spoznali bodo namreč takojšnjo konkretno uporabnost učnih vsebin rednega kurikula.

TRIENIJ

Okolje, v katerem živimo. Dijaki poglobijo poznavanje okolja, v katerem prebivajo. Seznanijo se s kulturno-zgodovinskimi značilnostmi Gorice.

Slovenska manjšina v Italiji. Dijaki spoznajo zgodovinsko podlago in razvoj slovenske manjšine v Italiji, od Pariške mirovne pogodbe in Londonskega memoranduma, preko 6. člena Ustave, Ozimskega sporazuma, do zaščitnega zakona št. 38/2001 in deželnega zakona št. 26/2007.

Samozaposlitev, ustanovitev lastnega podjetja Cilj sklopa je prikazati priložnosti in prednosti samozaposlitve ter premostiti neke vrste "odpor", ki v Italiji spremlja koncept samozaposlitve in podjetništva z idealizacijo stalne zaposlitve v podrejenem delovnem razmerju. Prav zaradi omenjenega predlagamo to enoto za razrede od 1. do 4. v prepričanju, da jih bo poznavanje te tematike spodbudilo tudi do drugačnega, bolj konstruktivnega odnosa do učenja. Spoznali bodo namreč takojšnjo konkretno uporabnost učnih vsebin rednega kurikula.

Digitalni državljani. Poznavanje korenin digitalne revolucije. Poglobljanje konceptov digitalne identitete in zasebnosti ter digitalnega ugleda. Poznavanje netiquette in Manifesta o nepristranskem komuniciranju. Poznavanje in preprečevanje sovražnega govora.

Izobraževanje o enakosti spolov. Poznavanje 3., 29., 31. in 37. člena italijanske ustave ter Cilja št. 5 Agende 2030 za celovit prikaz dejanskega izvajanja pravnih načel enakosti spolov v Italiji in v svetu. Dijaki ozaveštujejo ustaljene oblike diskriminacije; razmišljajo o položaju žensk v družini, na delovnem mestu, v javnem nastopanju, v Italiji in v svetu; o stereotipih, ki so vezani na spol in o situacijah, ki ogrožajo dostojanstvo žensk.

Osnovni bančni posli.

S tem sklopom poglobijo poznavanje:

- ustavne podlage bančnega poslovanja;
- odprtja transakcijskega računa, izpiska in problematike limita, spletnega bančništva;
- vseh vidikov bančnih posojil (vrste posojil, dodelitev posojila, obresti, vračilo in jamstva, ki se trenutno zahtevajo, preverjanje kreditne sposobnosti in problematika neizpolnitev obveznosti vračila posojenega zneska);
- dražb.

Moje nepremičnine. Dijaki spoznajo javne registre, ki so pomembni v prometu nepremičnin. Vpogled dobijo v:

- zemljiško knjigo (vpis, bremena, plombe);
- katastrski register (lega in načrt nepremičnine, katastrski dohodek.
- Spoznajo omejitve zasebne lastnine, ki jih javni sektor določa v korist skupnosti - seznanijo se s pojmom regulacijskega načrta.
- Oglejajo si tekstovni del in mape goriškega regulacijskega načrta.

Legalnost v delovnem okolju. Spoznajo figuro konzulenta za delo, poglobijo poznavanje delovnega razmerja in pogodb (pravice in dolžnosti).

Moji dohodki. Sklop pogloblja znanje o delovnem razmerju in plačilnem listu (analiza postavk); CU in davčni prijavi (model 730). Nudi tudi vpogled v ustanovi INPS in INAIL. Posebna pozornost se nameni tudi nastanku in vlogi sindikatov ter kolektivnim pogodbam.

Zavarovanja. Dijaki spoznajo zavarovalno pogodbo in delovanje zavarovalnic; spoznajo, kako se posameznik sooča s tveganjem in pričakovanji; spoznajo razne tipologije zavarovanj.

Usmerjanje v zaposlitev. Dijak vodeno sestavi svoj življenjepis v vseh jezikih predmetnika šole; ustvari svoj LinkedIn profil; spozna evropsko zaposlitveno bazo Eures in platformo Epsa; spozna funkcije urada za zaposlovanje.

Evropska unija. Dijaki spoznajo razvoj Evropske Unije in njene cilje, glavne organe EU in njihove pristojnosti. Naučijo se razlikovati med Evropo, Evropsko Unijo in Schengenskim prostorom; ozaveščajo se o pomenu mednarodnega sodelovanja.